

ABONAMENTE :

600 pe an, plătit anticipat. Per bănci, cafele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice lei 2000 anual. Preț de vânzare dublu. — încep la 1 --

Onor Palatul Cultural Arad 25 Iam Posta

SCURTUL

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Redactor-șef și redactor responsabil: ALEXANDRU N. PAVLOVICI

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII:

Timișoara:

Strada I. C. Brătianu 12
Telefon tipografie 14-56

Arad:

Str. Alecsandri 5. — Telefon 16-78.

Se confirmă oficial încheierea acordului de prietenie între Franța și Germania

PARIS, 23 (Rador). — Agenția "Havas", transmite: Se confirmă oficial încheierea aplatată a unui acord franco-german. Se confirmă, în același timp, că la Paris a lui von Ribbentrop la sfârșitul lunii acesteia. Acordul franco-german ar urma să conțin următoarele puncte:
1. O declarație de amiciție.
2. Recunoașterea mutuală a frontierelor și

3. Angajamentul de a se proceda la consultări reciproce în caz de conflict.
Declarația de amiciție ar fi analogă cu aceea care a fost semnată la München între d-nii Hitler și Chamberlain.
Din partea Germaniei, acordul urmează să fie semnat de von Ribbentrop, cu prilejul călătoriei sale la Paris.

Parlamentul ungar nu are încredere în guvernul d-lui Imrédy

Reforma agrară și politica guvernului în chestiunea Rusiei Subcarpatice sunt cauzele disensiunilor din partidul guvernamental

BUDAPESTA, 23 (Rador). — Înainte de deschiderea ședinței partidului guvernamental al unei sesiuni naționale, în ziua erl după amiază, un grup de 63 de deputați, printre cari și d. Kornis, președintele Camerii Deputaților, au anunțat, în

scris, că demisionează din partid. Intrucât de curând au mai părăsit partidul încă patru deputați, din totalul de 162 de deputați guvernamentali, au mai rămas acum numai 95.

plinsă cu 115 voturi contra 85. Ordinea de zi a guvernului ar fi îngăduit tuturor deputaților unguri de pe noile teritorii, să participe la lucrările parlamentului și să voteze.

Marschall, fost ministru al agriculturii și purtătorul de cuvânt al marilor latifundiați, și-a exprimat neîncrederea în guvern și a propus răsturnarea ordinii de zi astfel:

Motivul de încredere în guvern a fost respinsă

BUDAPESTA, 23 (Rador). — Parlamentul ungar a respins cu 115 voturi, motiunea de încredere în guvern. Potrivit tradiției constituționale, d. Imrédy, primul ministru va trebui să înainteze regentului demisia guvernului.

gubern care a fost respinsă azi de parlament — depusă de d. Imrédy, cerea următoarele:

1. Acceptarea participării deputaților unguri de pe teritoriile retrocedate din Cehoslovacia, la lucrările parlamentului din Budapesta.
2. Discutarea proiectelor guvernului.

Ce-a cerut d. Imrédy

BUDAPESTA, 23 (Rador). — Ordinul de zi — de încredere în

Această ordine de zi a fost res-

1. Desbaterea la proiectele guvernului și

2. Acceptarea de către parlamentul ungar, a deputaților cari reprezintă teritoriile retrocedate.

În urma acestei intervenții, camera a respins ordinea de zi a guvernului pentru care d. Imrédy pusese chestia de încredere.

Cauzele neînțelegerilor din partidul guvernamental

BELGRAD, 23 (Rador). — „D. N. B.” transmite: Corespondentul din Budapesta al ziarului „Vreme”, constată că exodul deputaților din partidul guvernamental ungar se datoră nu numai reformei agrare proiectate de guvern, dar și politica guvernului în chestiunea Rusiei Subcarpatice.

Greva de protestare a lucrătorilor francezi la proporții

PARIS, 23 (Rador). — Sindicatul lucrătorilor din metalurgie, regiunea Valenciennes, a hotărât să înceapă azi greva generală de solidaritate cu greviștii din alte regiuni, cari cer să se aplice decretele-legi ale guvernului, privitoare la săptămâna de lucru.

Franța, era evaluat la 20.000 La Valenciennes, ordinul de grevă dat în industria metalurgică, n'a fost urmat.

Muncitorii continuă lucrul aproape pretutindeni. Se poate totuși ca situația să se schimbe în cursul după amiezii. În schimb, cupatoarele înalte și atelierelor dela Denain, continuă să fie ocupate de lucrători. O vie fierbere a domnit erl la uzinele Kuhlmann în regiunea Lille unde lucrătorii au expus conducătorilor nemulțumirea lor față de decretele legi ale guvernului.

PARIS, 23 (Rador). — „Havas” transmite: Mișcarea greviștilor de protestare contra decretelor se dezvoltă mai cu seamă în regiunea de Nord a țării, dar se face și în celelalte regiuni. La ziua, numărul greviștilor în toată

Pentru românizarea arhitectonică a Timișorului

Nu demult, primăria municipiului Arad a dat o decizie prin care se prevede că stilul noilor construcții făcute pe raza orașului va trebui să fie românesc. Comențând faptul, ni-am manifestat pătrunderea de bine pentru această inițiativă statornică, care, cu timpul, va da A aiaului și în exterior aspect românesc. Și tot atunci am crezut că e bine să atragem atenția aminte a tuturor primarilor asupra acestor măsuri, căci pretutindeni se resimte lipsa stilului arhitectonic românesc, substituit de un claud și neestic complex de stiluri prost îmbinate și amputate de ori unde.

Timișoara are multe terenuri intravilane care — prin dezvoltarea normală a orașului — vor fi acoperite de construcții în câțiva ani. Cum aceste locuri vilane sunt răspândite în jurul tuturor cartierelor și chiar prin mijlocul lor, stilul clădirilor ce vor fi ridicate pe ele va contribui în mare măsură la aspectul general al orașului. De aceea și grija conducătorilor municipali ar trebui să se manifeste măcar acum, pentru a evita edificările rușinoase după chipul hârdughiei „Pension Central”. Ne place să credem că d. dr. Coriolan Băran, primarul Timișorului, va acorda importanță cuvenită sugestiilor noastre și va căuta să contribuie — prin deciziile ce le va da — la românizarea arhitectonică a reședinței Fruitelet, legându-și totodată și numele de o operă națională, ce va dovedi posterității că am avut conducători vrednici.

Din cauza unui cutremur s'a surpat un munte întreg

Avalanșa, de o violență nemaipomenită, s'a întins pe o lungime de 12 km. — Bilanțul catastrofei încă n'a putut fi stabilit

NEW-YORK, 23 (Rador). — Se anunță din Castles (Indiile Occidentale britanice), că un munte întreg s'a surpat din cauza unui cutremur, pricinuind o adevărată catastrofă.

Mal multe sate au fost acoperite de un strat de noroi gros de șapte metri. Au fost scoase, până acum, la iveală 200 de cadavre. Pagubele sunt imense. Poliția lucrează la evacuarea populației pe o întindere de 100 km. pătrați. Lucrările sunt îngreutate de ploile torențiale.

NEW YORK 23 (Rador). — O telegramă din Castles, precizează că în catastrofa de erl, au fost nimicite două sate din Insula Santa Lucia (arhipelagul Sous-le-vent). Avalanșa, de o violență nemaipomenită, întinzându-se pe o lungime de 12 km, a provocat mari prăbușiri de terenuri.

Cele două sate au fost distruse. Până acum au putut fi identificate 156 de cadavre. Echipele de salvare, sosite la fața locului, au început imediat lucrările. Deabia c'os seră însă cadavrele de sub dărâmauri, că s'a produs o a doua

prăbușire de terenuri, îngropând alte numeroase persoane. Numărul morților și al răniților, după această de a doua nenorocire, nu a putut fi încă stabilit.

O casă, în care se refugiaseră vreo 50 de lucrători agricoli, s'a prăbușit într'un râu și n'a reușit să scape cu viață decât un foarte mic număr de muncitori.

Regiunea este inundată, după trei săptămâni de ploți torențiale necontenite, astfel că lucrările de salvare sunt mult îngreutate. Echipile de salvare trebuie să înnoate prin valuri de apă și noroi. Bilanțul definitiv al victimelor nu poate fi încă stabilit.

Pilotul avionului cu care a călătorit d. Chamberlain a fost ucis într'un accident aviativ

LONDRA, 23 (Rador). — Un avion condus de pilotul avionului cu care d. Chamberlain s'a dus la Berchtesgaden, Godesberg și München, s'a prăbușit în cursul unui zbor de încercare în Clevendon,

în comitatul Somerset.

Pilotul a fost omorât. Victima era însoțită de un alt pilot al companiei de navigație, „British Airways”, care a pierit de asemenea.

Fraudele dela primăria Bucureștii vor fi cercetate de o comisie specială

BUCUREȘTI, 23. — Primarul general al Capitalei, d. V. Dombrovsky, a instituit o comisie specială pentru anchetarea fraudelor comise în trecut la primăria Municipiului București, mai ales în legătură cu tăierea, și pavarea unor străzi și bulevarde.

Cinematografe

CORSO

Cinematograful de premieră
Arad Telefon 20 65Cel mai mare succes al
cinematografului francez:
Capo d'opera regizorului
Julien Duvivier care a revoluționat
ecranele mondiale

Pasiune de apăș

(Pépe de moko)

O creație genială a lui

JEAN GABIN

Politiștii îl caută în zădar!..
Lumea tremuie la apariția
lui!..

Femeile adoră!

cu M. Balin, L. Gridoux, L.
Noro, G. Gabrio, D. Fiehel
Jurnal completare
Reprezentat:

5, 7, 15 și 9. 15

Biletele de favoare și perma-
nentele suspendate

Scala

cinematogra-
ful filmelor
ARAD mari

Telefon 20-10

Azi și în fiecare zi

Filmul mondial al caset
ParamountZeita Junglei
Tehnicolor

cu:

Dorothy Lamour

Ray Milland

Jurnal nou Fox

Repr. 5, 7, 15, 9.15

Cinema URANIA

Arad Telefon 12-32

Azi premieră!

Epopeea măreață a aerului
Concursul a 800 de avioane
de bombardament!Dragoste... ereism...
abnegații!„Sfidătorii
aerului”cu Clark Gable, Myrna Loy,
Spencer TracyCu ocazia rularii se vor trage la
sortii 2 bilete gratuite dus și in-
tors Arad-București pe avioa-
nele trimotoare cele mai mo-
derne L. A. R. E. S.Rețineți biletele la timp
Jurnal nou

Repr.: 5, 7, 15, 9.15

Perla vinurilor românești

Grasă de Colnari

originală se găsește numai la Timișoara
la Restaurantul Gării, concesionar:
Manole Ciupală. La fel: Delicioasele
vinuri de Odobești și Valea Călugărească

Bucătărie românească aleasă.

Radio

Joi, 24 Noiembrie 1938

Radio-București
Radio-România6.45; Deschiderea emisiunii:
— Gimnastică ritmică. — Radio-
jurnal. Concert de dimineață. 8
Începerea programului dimineții.
12 Muzică variată. 13 Ora. Cul-
turale. Sport. Cota Dunării. 13.10
Concert de prânz. Orchestra Vas-
sile Julea; Dansuri și cântece de
azi. 14.10 Radio-jurnal. 14.30 Con-
tinuarea concertului: Românești și
Cântece populare oltenesti (voce:
Marla Tănase. 15.10 Varietăți. Ra-
diofonice. 18 Ora Copililor; „Arti-
clul și Șobolul”, scenariu radio-
fonic de Adrian Pasca, aranjament
muzical de prof. Oancea, executat
cu concursul școlii primare de
băieți No. 2 Lucaci, sub direcția
d-lui Cheșa, conducerea muzicală:
d-na Venera Unanian. 19 Ora.
Mersul vremii. 19.02 Actualități
culturale. 19.17 Muzică de dans.
20.20 Poezii și romancierii rasei
noastre de Alexandru Dima. 20.35
Cântece românești culte D-na E-
milia Gușlanu. 21 Programul con-
certului simfonic de Emanoil Ciomac.
21.15 Concert simfonic al
Orchestrai „Filarmonica” dirij.
de George Gorgescu (transmise de la
Ateneul Român) solo: Gioconda
de Vito. În pauză: Sport, Radio-
jurnal. Continuarea concertului 23
Muzică variată. 23.45 Jurnal pen-
tru străinătate în limba franceză
și engleză.

Farmacii de serviciu

Joi, 23 Noiembrie 1938

Cetate: *Salvator*, B-dul Regele
Fabrică: *Maszalts*, Piața Bădea
Cârțan și *Zeiner*, strada
Stefan cel Mare.Elisabetina: *Roxin*, Piața Axente
Sever.Iosefina: *Ungváry*, str. Preyer.Variaté Bar
„TERMINUS”
TimișoaraProgram formidabil pe luna
Noembrie:
Populara trupă de reviste
A L D E Z I
Quartetul mondial
4 Stivens
Duetul acrobatic
Larens
Frumoasa vedetă
Magda Barna
Dansatoarea de caracter
Beby Bartok, etc.
Începutul la orele 11 fix.

La Oradea

folosii hotelul și băile

RIMANOTI

Apă caldă și rece la orice
oră, calorifer, tot confortul.
Curățenie exemplară. Băi de
aburi, cadă și bazin Coafor,
masaj și pedicură. Tel. 147.
Autocar în gară la roste tre-
nurile.

Prefuri exemplar de reducere.

Institutul Social Banat-
Crișana și-a început
activitatea de iarnăDupă cum se știe, în vara ace-
stui an echipa monografică a Insti-
tutului Social Banat-Crișana, con-
dusă de destoinicul sociolog bă-
nățean d. dr. C. Groșorean, a
făcut cercetări monografice în co-
muna Ohababistra, județul Severin.
Scopul acestor cercetări a fost
să se găsească influența industriei
asupra țăranului român. Timp de
trei săptămâni echipa monografică
a făcut cercetări în această di-
recție.O parte din membrii acestei
echipe terminându-și rapoartele,
Institutul a început activitatea de
iarnă, lucrând în secții unite pen-
tru discutarea rapoartelor.Deschiderea ședințelor secțiilor
unite a avut loc luni, la sediul
Institutului. La această ședință auAccident mortal
în hotarul AraduluiARAD, 23. — În timp ce lo-
cultorii Petru Sucu și Iosif Guzel
treceau cu căruța pe Calea Șiman-
dului, primul a căzut din căruță
și a murit.Iosif Guzel a anunțat Salvarea
și poliția. Din primele cercetări
rezultă că puțin înainte de a se
produce accidentul Petru Sucu și
Iosif Guzel s'au întâlnit și s'au
cinstit într-o căruciumă întâlnită în
drum. Se crede că moartea lui
Petru Sucu n'a fost provocată de
cădere ci de un atac de cord.Se disolvă „Asociația generală a
comercianților din Ardeal și Banat”ARAD, 23. Zilele trecute a fi-
nit în localitate, obișnuita adunare
anuală a asociației generale a co-
mercianților din Ardeal și Banat.
Adunarea s'a ținut sub prezidenția
d-lui Alexandru Domán, care du-
pă deschiderea adunării a dat cu-
vântul d-lui dr. Sigismund Szöllössi,
secretar general pentru a face
obișnuitul raport anual.D. dr. Szöllössi, în cadrul dării
de seamă a arătat starea precară
în care se găsește asociația din cau-
za nouilor legi și din cauza ne-
păsării corporațiilor și organizațiilor
comerciale afiliate, care refuză
să-și achite cotizațiile, ba unele
chiar retrăgându-se din asociație.Cele spuse de d. dr. Szöllössi
au impresionat adânc și d. Al. Do-
mán a pus problema dacă asocia-
ția mai trebuie să funcționeze sau
să fie lichidată. S'au rostit mai
multe cuvântări, după care s'a de-
cis ca să se convoace o adunaregenerală extraordinară pentru a de-
cide în această direcție.
Până atunci actuala conducere a
fost încredințată cu girarea afaceri-
lor curente și cu facerea demer-
surilor necesare în rândurile orga-
nizațiilor afiliate pentru a și strânge
rândurile. De răspunsul ce se va
primi la aceste demersuri va depinde
și soarta asociației generale
a comercianților din Ardeal și Ba-
nat.După ce arată motivele ce au
determinat Institutul ca să facă
cercetări monografice în Ohaba-
bistra, d. dr. C. Groșoreanu
dă cuvântul d-lui Ioan Crișan, care
și face raportul d-sale despre
folklor.Terminându-se cu citirea rapor-
tului d. dr. C. Groșoreanu deschide
discuția asupra celor expuse de d-l
Crișan.La discuții au luat cuvântul d-nii:
Gh. Atanasiu, Gh. Birăescu și dr.
N. Ursu, care au felicitat pe au-
torul raportului și au făcut mai

multe propuneri.

La sfârșitul discuțiilor d-l
ședințe a rugat pe d-na Elena
coșan, președinta secției Indus-
casnice, ca să facă celor prez
o mică dare de seamă asupra
cestei secții. D-na Elena dr.
coșan luând cuvântul, a arătat
pui secției Industrii casnice,
urmărește trei chestiuni: 1.
tarea unui album cu motive ro-
nești din Banat, 2. colecția
modelelor vechi și cari s'
așezate într'un muzeu, 3. des-
rea articolelor Industrii cas-
La sfârșitul expunerii a adus
la cunoștința celor prezenți
chiderea expoziției organizate
această secție.Proxima ședință a secțiilor
va avea loc la 28 Noiembrie,
6 d. m. la Institut, când se
discuta raportul d-lui Birăescu.Știri și fapte
din Arad

De la întreprinderile

munale. Începând de ieri
seul urmat de autobusul No.
fost modificat în felul urm
până la expoziția Galu va
tinua traseul obișnuit, iar deli
pozitură va trece prin str. Ma-
rul Manole, str. Tribunalul Co-
str. Bisericii și până la ve-
Biserica Românească. Acela
seu servește și la reîntoarcere— Începând de luna ac-
abonamentele lunare pe autobu-
comunale se eliberează în fa-
întreprinderilor din fața gării— Reclamațiunile împotriva
lulul cum circula autobuzele
vor face la biroul întreprin-
din str. Mucius Scaevola.

Înainta tribunalului

ilitar. Tribunalul urmând să
dece procesul intentat împo-
comunistului Gheorghe Olah,
declinat competența în favo-
consiliului de războiu din Ti-
șoara.

Cetii și răspândirea

Ecoul

La Arad se va ține o consfătuire
a comandanților străjeri din întreg județARAD, 23. Duminecă 27 Noem-
brie se va ține în sala festivă a li-
ceului de băieți din orașul nostru,
o consfătuire a tuturor comandan-ților străjeri și a directorilor
școlii primare și secundare din
dețul nostru. Se vor discuta
rite chestiuni în legătură cu
nizarea zilei străjeriei, adică
cărui Joi din săptămână. La
sfătuire va participa și un
al comandantului Străjerii Timiș-Consfătuirea începe la orele
mineașă prin adunarea coman-
ților și ridicarea pavilionului
nal, pentru a continua apoi
participarea la serviciul de
ședința festivă, masa comună
dintă intimă de după amiază

De închiriat

mobilată cu intrare separată
și baie. Se poate vizita
orele 1—3.Arad, Str. Regina Maria
et. II. stângaO frumoasă serbare
a străjerilor din comuna Sânanndrei
județul Timiș-TorontalÎn seara Sfintei sărbători a în-
trării în Biserică, stolul străjerilor
din Comuna Sânanndrei, județul Ti-
miș Torontal, a organizat o fru-
moasă manifestație românească.Sezătoarea a avut loc în sala
mare a Casei Naționale din comu-
nă, în prezența unui public neș-
teptat de numeros.S'a înregistrat un frumos succes
moral și material, meritele reușitei
revenind d-lor învățători E. Con-
stantinescu și C. Ștefi, precum și
d-nel Ana Fara.La finele serbătorii a ținut o emo-
ționantă cuvântare Sf. Sa Părintele
Pavel Jurma, parohul ortodox ro-
mân al acestei fruntașe comune.

Magazinul Dornhelm

Timișoara a căzut pradă
unui incendiu puternic

**Flăcările au distrus mărfuri textile în
valoare de peste 20.000.000 lei**

Focul a fost pus de o mână criminală

Noaptea, după orele 11, a izbucnit un puternic incendiu în marelui magazin de textile manufactură Dornhelm, din Bld. Dacia Nr. 3, unde erau depozitate cantități uriașe de stoffe și țesături, în valoare totală de 20.000.000 lei.

Posturile de pompieri din Timișoara s-au deplasat la fața lo-

cului, în frunte cu d-nii Maior Penes, Căpitan Paraschivescu și Căpitan Marin, comandantul companiei dela Timișoara.

Operațiunile de stingere a incendiului au fost sup.aveghiate de toți capii autorităților locale, în frunte cu d-nii colonel Gheorghe Praporgescu, prefectul județului Timiș-Torontal și colonel Matei Mateescu,

care au sosit imediat la fața locului.

Asupra stabilirii cauzelor incendiului, care a mistuit mărfuri în valoare ce depășește cu mult suma cu care erau asigurate, valoare ce se crede până la ora când închidem ediția că ar trece de 20.000.000 lei, ancheta este în curs.

Ceea ce putem anticipa constă tocmai în faptul că, focul — nu mai încapă nici o îndoială — a fost pus de o mână criminală.

Altcum, dacă ar fi fost vorba de un scurt circuit, nu ar mai fi ars becurile.

Intrucât proprietarul nu avea asupra sa cheile magazinului, pompierii s-au văzut siliți să spargă ușile și zidul pentru a putea stinge focul, operațiune la care s'a ajuns abia în zorii zilei.

Ancheta continuă.

Evenimente din Timișoara

Interință. D. profesor Sil. Guarnieri va vorbi Joi 24 Noembrie a. c. la orele 18, în sala de la liceului comercial despre: "Civiltă Italiană".

Teatrul este liberă.

Rezidența regală a Timișoara a înaintat spre apro. Ministerul de Interne planul de organizare a Timișoara, după care se va organiza administrativă locală împărțită în 49 de plăși cu 3 orașe reședințe, 8 orașe reședințe 1173 comune rurale și 13 sate.

13 sunt balneo-terme.

Inspectoratul școlar al Timișoara, anunță că, în urma reorganizării organelor de control, au fost mai multe posturi libere care să fie suplinite și invitată și pe altele care pe toți normalștii fără diplome de învățământ — să și înalteze de urgență cererile legale spre a se ocupa cu activitățile necesare, locurile vacante existente.

Arrestare. Individul Grunwald domiciliat în Timișoara, la adresa Dimitrie Sturdza Nr. 43, a fost arestat pentru faptul că a furat suma de 500 lei dela femeia Catița Istan, din comuna Șag, județul Timiș-Torontal.

Arrestare. Nicolae Walter din Timișoara, la adresa Muncitorilor Nr. 136 și la adresa Francisc, din strada Vasile Poniș Nr. 7, s'a bătut reclinat în restaurantul lui Ion Roșu din Piața Unirii.

Arrestare. Individul Biriș a fost prins cu un sac de bani șterpelit din căruța unui

sătean din comuna Cerneteaz, județul Timiș-Torontal.

Biroul judiciar anchetează cazul.

Provocare de leziuni.

Petru Ivan, domiciliat în comuna Moșnița, a reclamat poliției Timișoara că pe drumul dinspre Ghironda a fost bătut de către individul Ivan Ianos din comuna Ghironda județul Timiș-Torontal care l-a provocat leziuni ușoare.

Victima a fost pansată de internul „Salvării”, fiind apoi pusă în libertate.

Noul trenuri de marfă.

Direcțiunea generală C. F. R. a hotărât să institue trenuri directe de marfă, pe următoarele rute situate pe raza Timișoara:

București — Triaj — Timișoara.
București — Triaj — Arad.
Timișoara — Curtici.
Arad — Curtici.
București — Triaj — Timișoara — Episcopiei Bihorului.

Procesul social-democraților din Arad va fi judecat de consiliul de război din Timișoara

ARAD, 23. — În fața Tribunalului local venise spre judecare procesul intentat împotriva a 29 tineri din fostul partid social-democrat, care — cu toată măsura de desființare a partidelor și de încetare a activității lor, — au continuat să militeze și să se întrunească în șezători săptămânale,

în cursul cărora făceau planuri amănunțite asupra propagandei ce urmau să o desfășoare până la intrarea următoare, prin fabrici și ateliere.

În fruntea celor 29 tineri, figurează ca îndrumători și conducători și de stânga: Elemer Helmer, Sava Demian Ștengaru, Mari Piko, Iosif Bulzan, etc.

După deschiderea desbaterii, d. procuror Ioan Blănar, a cerut că, întrucât e vorba de o activitate de subminare a siguranței statului și de instigare la lupta de clasă, procesul urmează să fie judecat nu de tribunalele ordinare, ci de cele militare în conformitate cu noile dispoziții.

Apărarea a cerut judecarea procesului la Arad, dar tribunalul, după o scurtă deliberare și-a declinat competența în favorul consiliului de război din Timișoara.

Palatul Rezidenței Regale a Timișului Timiș va fi înzestrat cu un frumos bust al M. S. Regelui Carol al II-lea

Bustul este opera sculptorului Leonida

La Rezidența Regală a Timișului Timiș a sosit bustul M. S. Regelui Carol al II-lea, care a fost lucrat la București de către renumitul sculptor Leonida.

Bustul, de mărime naturală, este ireproșabil executat.

Asupra locului unde va fi așezat nu s'a luat încă o hotărâre definitivă.

Ucenicul unui brutar din Mehala dispăre cu 600 lei și la cercetări se constată că a mai comis un furt de 5000 lei

Hoțul nu a împlinit decât 15 ani și cu toate acestea are două amante, una la Timișoara și cealaltă la Băile-Herculane

Acum câteva zile, brutarul Schneider Iosif din Mehala a reclamat chesturii poliției municipiului Timișoara că ucenicul său P. L., de 15 ani, de fel din comuna Freidorf, a dispărut fără urme, luând cu el și suma de 600 lei, pe cari și-l însușise prin spargerea unui sertar.

Biroul judiciar, dând pretutindeni telegrame pentru urmărirea hoțului, numitul a fost arestat la o amantă a sa dela Băile-Herculane, unde se refugiasse imediat după comiterea furtului.

Adus sub escortă la Timișoara, el a recunoscut furtul ce l se pune

în sarcină. În cursul cercetărilor s'a stabilit că el este și autorul furtului comis în cursul verii — în prima jumătate a lunii Iulie a. c. — în dauna băcanului Ludovic Holtz din Mehala.

Hoțul a furat atunci 5000 lei pe cari l-a cheltuit în compania amantei sale dela Timișoara, pentru că avea două amante deodată, deși nu împlinise decât 15 ani.

Cu actele deosebite el a fost înaintat Parchetului Tribunalului Timiș-Torontal, urmând a fi deferit instanței minorilor, spre cuvenita judecare și sancționare.

Crimă sau sinucidere?

O femeie a fost transportată în stare muribundă la Spitalul de Stat din Timișoara

Autoritățile anchetatoare cred că e vorba despre un avort -- Nu-i exclus însă ca starea ei să fie rezultatul altor fapte

În dimineața zilei de Miercuri 23 Noembrie, la orele 9.39 a fost transportată cu „Salvarea” la Spitalul de Stat din Timișoara femeia Ecaterina Erhardt, în vârstă de 35 de ani, cu ultimul domiciliu în strada Radu Rosetti Nr. 16.

Victima a fost adusă la spital

în stare muribundă, fără a se cunoaște cauzele cărora se datorează halul în care se află.

S'a deschis o anchetă care este în curs și care urmează a stabili dacă e vorba despre o tentativă de crimă, ori sinucidere, sau despre provocarea unui avort cu desnodământ fatal.

Ultima posibilitate pare mai verosimilă, însă ceva preclus nu putem afirma înainte de terminarea cercetărilor care continuă la ora când închidem ediția.

Joi, la 1 Decembrie, seara

se deschide, în Arad, str. Cercetașilor 2, restaurantul

AMERICA

fost Lovasbereny,

sub conducerea d-lui

ALEXANDRU NAGHIU

fost șal la restaurantul „Dacia”

Se servesc vinuri de Târnave și Podgorie. — Bucătărie și grătar de primul rang. — Se primesc abonați. — Muzică țigănească și jazz. — Local special pentru mese comune și familiale.

Tânăr român, 25 ani, 8 clase secundare, serviciul militar satisfăcut, prezentabil, fără vicli, practică birou, scris frumos, pretențiuni modeste, caut angajament, localitate s'au provincie.

A se adresa: D. Țăranu, Timișoara III, str. Remus Nr. 12.

TAVERNA

lux și feerie. Program
senzațional de varieté

RESTAURANTUL

Mâncări și băuturi excelente

MENU: 39 LEI

„LLOYD”

TIMIȘOARA

Viata industrială a Banatului

Fabrica de sticlă din comuna Tomești județul Severin trebuie neapărat salvată

Interesul statului și a 400 muncitori

Vechea fabrică de sticlă de la Tomești, județul Severin, despre care ne-am mai ocupat cu prilejul conflictului de muncă de acolo, să găsească din nou într-o situație grea. E vorba despre organele fiscale respective, care se dovedesc cu totul neînțelegătoare în fața unei situațiuni care aparține trecutului, uitând și faptul riguros exact că

întreprinderea este așezată în munții Severinului, deci într-o regiune cu o populație literalmente săracă, existența ei acolo reprezentând și o necesitate de ordin social, căci sute de oameni din satele învecinate, și un mare număr de familii, așezate de decenii în colonia fabricii își câștigă existența zilnică muncind cu ziua la această instituție.

Efortul muncitorilor

În urmă cu câțiva ani, fabrica ajunsese în stare de faliment, pentru o datorie de circa 18.000.000 lei la Creditul Industrial din București.

Rămăși pe drumuri, cei peste 350 muncitori, plus funcționarii, au dat dovadă de o voință rar întâlnită, vânzându-și în crucele din casă, constituindu-se în cooperativă și punând în funcțiune fabrica, pe care au concesionat-o dela Creditul Industrial.

Ani în șir, cooperativa a condus fabrica în mod strălucit, achitând astfel o parte din datorii.

S'au făcut însă, unele manevre nenorocite, grație cărora fabrica a fost luată dela cooperativa muncitorilor și dată spre conducere vechiului proprietar, un anume Winkler, care a împotmolit-o din nou. Și — culmea ironiei — când acesta n'a mai fost în stare să facă față cheltuielilor a abandonat-o iarăși, și în loc să fie redată cooperativei, a fost încredințată altei conduceri tot așa de slabe.

Noua conducere nu a putut plăti, mai multe luni în șir, nici impozitele cuvenite statului, nici salariile muncitorilor.

A urmat conflictul de muncă și apoi a intervenit și fiscalul pentru o datorie de 600.000 lei, restanță de cota pe cifra de afaceri.

Și astfel Fabrica și-a încetat din nou activitatea, spre disperarea muncitorilor rămăși muritori de foame.

O nouă conducere

Noua conducere — actuala — în frunte cu d. Francisc Frenkel, fostul director al fabricii de becuri „Ifa” din Arad, s'a pus mai

serios pe lucru.

A lichidat diferendul cu muncitorii, mărindu-le salariile cu 10 la sută, și asigurându-le angajamente pentru 2 ani.

A contribuit cu o subvenție frumoasă la construirea bisericii din comună, care se face sub ocrotirea părintească a Sf. Sale Preotului I. Șandru, parochul ortodox român al comunei.

A făcut demersurile necesare la ministerul de finanțe pentru ridicarea sechestrului, ca fabrica să poată funcționa, obligându-se să achite eșalonat restanța de 600.000 lei.

În fine, fabrica a fost repusă în funcțiune, deosebit de articolele confecționate până acuma lucrându-se și tot felul de globuri pentru iluminat, mărindu-se astfel capacitatea de producție, încât în mai puțin de 3 săptămâni s'au putut achita 160.000 lei din datorii.

Șicanele fiscalului

Văzându-se că fabrica plătește regulat, organele fiscalului, aceleași organe care fac nenumărate concesii grangurilor cu întinse posibilități materiale, au ridicat cota de 10 la sută stabilită de ministerul finanțelor, la 20 la sută.

Prin această urcare șicanatoare fabrica a fost pusă într-o situațiune de dreptul imposibilă.

În fața acestei situații, actuala conducere s'a văzut silită să adreseze un memoriu d. lui dr. Alexandru Marta, rezident regal al pînului Timiș, solicitându-i sprijinul.

Suntem informați că dacă această pretențiune curioasă a organelor fiscalului din județul Severin nu va putea fi înlăturată, fabrica își va înceta din nou activitatea, lăsându-și angajații pe drumuri în plină larnă spre care pășim.

Ori, acest lucru trebuie implementat.

Nu este în interesul statului de a pierde un contribuabil corect și de a lăsa pe drumuri, muritori de foame, 400 de oameni care nu au altă sursă de existență.

Multiple considerațiuni de ordin economic și social pledează pentru o ohibzuită înțelegere a situației ce înfățișăm mai sus, cu obiectivitatea pe care ne-am impus-o întotdeauna.

Horia I. Gheorghită

SENTINȚA

În procesul tinerilor de Arad arestați pentru propagandă subversivă

Tribunalul militar din Timișoara a condamnat pe 6 acuzați, pe trei i-a condamnat la luni închisoare, iar pe 2, fiind minori, trimis în fața Tribunalului Arad spre judecată.

Tribunalul militar din Timișoara, în completul d-lor Colonel I. Șerbănescu, lt. colonel I. Duchorn, maior I. Bunda, căpitan I. Dolga și căpitan Const. Ciocârle a dat Miercuri dimineața următoarea sentință în procesul tinerilor arădani trimiși în judecată pentru propagandă subversivă:

Ionel Moldovan, baccalaureat în Junie a. c. și Șolmu Moisă, elev la liceul „Molea Nicoară” din Arad, au fost condamnați la câte 8 luni închisoare, câte 5000 lei amendă și câte 3 ani interdicție corecțională.

I. Caceu, student anul II la Academia teologică din Arad, a fost condamnat la 7 luni închisoare, 5000 lei amendă și 3 ani interdicție corecțională.

Petru Vărlan, student anul IV

la Academia Teologică din Arad, a fost condamnat la 6 luni închisoare, 5000 lei amendă și interdicție corecțională.

Sorin Moldovan, baccalaureat în Junie a. c., apărât de d. Adrian C. Brudaru, Ioan student anul IV la Academia Teologică din Arad, Gheorghe Ștefan, grețier la Tribunalul Arad, și Teofil Secoșan, tot avocat, achitați de orice penalitate, năndu-se imediat la libertate.

Întreg lotul acuzaților a fost rat de d-nii avocați: Jean Slade Arad, colonel Gheorghe Băllescu, cavaler al ordinului „Viteazul”, Titus Gr. și alții.

ULTIMELE ȘTIINȚE

Criza politică internă din Ungaria

a stârnit senzație în opinia publică

BUDAPESTA, 23 (Rador). — „DNB” transmite: Exodul în masă al deputaților din partidul guvernamental a stârnit senzație în opinia publică și în presă.

Cercurile bine informate constată că printre deputații care s'au retras din partid se găsesc nu numai partizanii și prietenii personali ai d-lui Sztranyovszky și Bornemisz, care făceau parte până acum din arpa dreaptă a partidului guvernamental, dar și

mal mulți membri ai grupului așa zis moderat.

D. Sztranyovszky declară într-o scrisoare a sa de demisie că cel și prietenii săi vor urma și în viitor liniile politice trasate de Gömbös, care nu va merge niciodată pe căl revoluționare.

BUDAPESTA, 23 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas”

subliniază că toate partidele din Parlamentul ungar, dela cea la alta, s'au unit pentru a împiedica moștenirea de încredere în care n'a avut de partea sa voturile celor 95 de partide mici credincioși d-lui Imre

Lupta împotriva guvernului fost dată în ședința de azi a Sztranyovszky, șeful dizidenților schall, purtătorul de cuvânt al rilor latifundiați, amândoi demisionari, și de Tibor Eckhardt, mieltor agricultorilor.

BUDAPESTA, 23 (Rador).

Membrii guvernului s'au întrunit în Consiliu pentru a hotărî ca d-lui să la în urma votului încredea dat de Parlament.

Guvernul francez e dispus să-și modifice decretul-legi

PARIS, 23 (Rador). — Unele ziare au anunțat azi dimineață că guvernul n'ar refuza să facă unele modificări decretelor legi, sub rezerva ca randamentul și orientarea lor să nu fie totuși schimbate.

PARIS, 23 (Rador). — Un comunicat anunță că 26.000 lucrători au declarat grevă în regiunea Valenciennes.

Demisia guvernului polon n'a fost acceptată

VARSOVIA, 23 (Rador). — D. Skladkovsky a remis președintelor republicii demisia guvernului. Președintele a respins demisia în ărcinându-l să-și continue activitatea.

Lucrătorii greviști au ocupat 40 uzine.

Toți conducătorii fabricii Șmilovici-Izvoranu sunt arestați

Procesul se va judeca - după legea parchet - la 28 Noembrie 1938

BACĂU, 23. — Vinovații în senzaționala afacere a traficului cu aurul, au fost arestați ieri iar în cursul după amiezii mandatele acestora au venit spre confirmare în fața Tribunalului.

Cel arestați sunt următorii: Carol, lăncu și Avram Șmilovici-Izvoranu, proprietarii fabricii textile din Bacău; căpitan Vespasian Blănărescu, director și administrator delegat al fabricii; Steinberg șef contabil, Izrael Hamovici expeditor, Leizer Steinberg portar,

Avram Davidovici șef de secție David Davidovici, Ghidău Ilzon și Isac Davidovici nari.

După o scurtă deliberare datele acestora au fost comunicate și au fost trimiși în fața parchet, frații Izvoranu și Ilzon fiind trimiși în fața parchetului pentru contravențiile la legea de circulație a metalelor prețioase și legea devizelor.

Procesul a fost amânat pentru 28 Noembrie 1938

Arestarea unui minor care a comis cinci furturi în biserică din Timișoara-Fabrică

Cu chei potrivite el se introducea în biserică romano-catolică și fura toți banii ce-i afla în altar

Organele biroului judiciar depe lângă Chestura Poliției Municipiului Timișoara, condus cu multă pricepere de d. comisar șef Andrei Lupușu, au reușit să aresteze pe minorul B. I., de 18 ani, care se introducea cu chei potrivite în biserică romano-catolică din Piața Coronini, furând dintr-o cutie ce se afla în altar suma de 38 lei.

În cursul cercetărilor la care a fost supus numitul s'a constatat că el a mai intrat încă de patru ori în menționata biserică, furând de fiecare dată toți banii ce i afla în altar.

Cu actele deosebite a fost înaintat instanței pentru judecarea minorilor, spre cele legale.